

A background image showing children sitting at a table, drawing with markers. The image is partially covered by a green and purple graphic overlay on the right side.

Eloisa esiopetus Siilinjärvellä

2026

Pohjautuu Hanna Sipon ja Marjo
Ryynäsen opinnäytetyöhön



SIILINJÄRVI

Esiopetusikäinen lapsi

- Esiopetusvuosi on tärkeä vaihe lapsen elämässä. Se on nopean kasvun ja kehittymisen vaihe
- Esiopetusikäinen muodostaa asioista omia mielipiteitään, hän pohdiskelee paljon ja on innokas oppimaan uutta
- Lapsilla on suuri tiedonhalu. Muisti, sanavarasto ja ajattelukyky kehittyvät vauhdilla
- Lapsi harjoittelee itsenäistymistä, mutta samalla tarvitsee aikuisilta hyväksyntää ja läheisyyttä
- Kaverisuhteista tulee yhä tärkeämpiä
- Leikkiminen on edelleen tärkeää

Mitä esiopetus on?

- Maksutonta opetusta, jota lapset saavat yleensä vuotta ennen oppivelvollisuuden alkamista
- Velvoittavaa opetusta; huoltajat vastaavat siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen säännöllisesti. Varsinaisen esiopetuksen lisäksi lapsi voi osallistua täydentävään varhaiskasvatukseen
- Koostuu opetuksesta, kasvatuksesta ja hoidosta
- Pohjautuu valtakunnalliseen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja Siilinjärven kunnan esiopetussuunnitelmaan
- Esiopetuksen opetussuunnitelma ohjaa kunnallisten ja yksityisten esiopetusyksiköiden työtä ja on esiopetuksen henkilöstöä velvoittava asiakirja
- Siilinjärven kunnan vuonna 2025 päivitetty esiopetussuunnitelma muodostaa sujuvan jatkumon ja oppimisen polun varhaiskasvatussuunnitelmalle
- Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat johdonmukaisesti etenevän oppimisen polun ja pohjan elinikäiselle oppimiselle
- Esiopetus tarjoaa lapsille mahdollisuuksia monipuoliseen vuorovaikutukseen ja sosiaalisten taitojen vahvistamiseen
- Jokaisessa esiopetusta tarjoavassa yksikössä tehdään esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma
- Jokaiselle esioppilaalle tehdään lapsikohtainen esiopetussuunnitelma

Esiopetuksen tavoitteena on

- Edistää yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen hyvinvointia, kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä
- Parantaa lapsen oppimisedellytyksiä ennen kouluikää
- Erityisesti kehittää lapsen vuorovaikutus-, tunne-, ja kaveritaitoja
- Havaita varhain lapsen kasvun ja oppimisen tuen tarpeet ja antaa niihin tarvittavaa tukea
- Tarjota suunniteltua, tavoitteellista ja lapsilähtöistä toimintaa
- Vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestä oppijana
- Opettaa lapsi arvostamaan ihmisten yhdenvertaisuutta ja omaa ainutlaatuisuuttaan
- Luoda monipuolinen oppimisympäristö, joka herättää lapsessa uteliaisuutta ja kannustaa leikkiin ja uuden oppimiseen

Siilinjärven esiopetuksessa painotetaan näiden taitojen oppimista

- Annetun tehtävän suorittamista loppuun saakka
- Ohjeen mukaan toimimista
- Tarkkaavaisuuden ja keskittymisen suuntaamista ja ylläpitoa
- Omatoimisuutta
- Tunne-elämäntasapainoa ja itsetuntoa
- Sosiaalisia taitoja, joihin kuuluvat:
 - ✓ kaveritaidot
 - ✓ ryhmässä toimimisen taidot
 - ✓ toisten huomioonottamisen taidot
 - ✓ yhteisten sääntöjen noudattamisen taidot

Esiopetuksen arvoperusta Siilinjärvellä

- Elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen
- Lapsilla on oikeus ilmaista mielipiteitään ja ajatuksiaan
- Lapset hyväksytään omana itsenään
- Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvonhuomioiminen
- Kiusaamista, väkivaltaa ja rasismia ei hyväksytä
- Lasten ja huoltajien osallisuus
- Kannustetaan kaikkia luovuuteen, joustavuuteen ja uuden kokeilemiseen
- Palveluhenkisyyttä ja sensitiivisyyttä korostetaan
- Jokaisella lapsella on oikeus kokeilla ja oppia leikkien ja iloiten oppimastaan omien lähtökohtiensa mukaisesti
- Tuetaan lapsen kykyä ymmärtää arvoja, noudattaa kestäviä ja terveellisiä elämäntapoja, sekä kehittää tunteita ja opetella käsittelemään ja ratkaisemaan ristiriitoja

Mitä tarkoittaa laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa?

- Esiopetuksessa ei ole oppiainejakoa
- Toiminta perustuu opetuksen eheyttämiseen eli eri tiedon- ja taidonalojen yhdistämiseen
- Leikki, toiminnallisuus ja kokeilemalla oppiminen ovat opetuksen työtapoja
- Lähtökohtana oppimiskokonaisuuksien toteuttamiselle ovat lasten kiinnostuksen kohteet ja opetuksen yhteiset tavoitteet
- Osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Lisäksi osaaminen tarkoittaa kykyä käyttää näitä tilanteen edellyttämällä tavalla
- Osaamisen kehittyminen jatkuu läpi elämän

Mitä tarkoittaa laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa?

Itsensä huolehtiminen ja arjen taidot

- oman ympäristön terveys ja hyvinvointi
- tunnekasvatus
- kaveritaidot

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- lasten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen
- toiminnan suunnittelu yhdessä lasten kanssa

Monilukutaito

- Erilaisten viestien tulkitseminen ja tuottaminen: puhuttu, kuvallinen, videot ja tekstit

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN ESIKOULUSSA

Ajattelu ja oppiminen

- uuden tiedon omaksuminen
- oman oppimisen ohjaaminen
- kriittinen ajattelu

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- vuorovaikutustaidot
- opetellaan ilmaisemaan itseä ja kuuntelemaan muita
- kulttuurikasvatus
- paikallisiin tapahtumiin osallistuminen

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- tieto- ja viestintäteknologisiin laitteisiin tutustuminen ja käyttö esiopetuksen työvälineenä
- mediakasvatus

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet

Ilmaisun monet muodot	Kielen rikas maailma	Minä ja meidän yhteisömme	Tutkin ja toimin ympäristössäni	Kasvan ja kehityn
• Musiikki • Käsityöt • Kuvallinen ajattelu ja kuvailmaisu • Suullinen ja kehoellinen ilmaisu	• Kielellisten taitojen ja valmiuksien kehittäminen • Lorut, leikit, sadut ja laulut	• Lähiympäristöön tutustuminen • Yhteiskunnallisiin asioihin tutustuminen • Mediakasvatus • Eettinen kasvatus • Katsomuskasvatus	• Matemaattisten taitojen ja valmiuksien kehittäminen • Ympäristökasvatus, kestävä kehitys • Teknologiakasvatus	• Kannustaminen liikunnalliseen ja terveelliseen elämäntapaan • Ruokakasvatus • Kokonaisvaltainen hyvinvointi • Turvallisuus

Opetukselle asetetut yhteiset tavoitteet on ryhmitelty viideksi kokonaisuudeksi, joita yhdistellään esiopetuksessa

Pienryhmätoiminta

- Siilinjärvellä esiopetuspäivän aikana toimitaan usein vaihtelevissa pienryhmissä
- Tämä toimintamalli tukee ajattelun ja oppimisen taitojenharjoittelua
- Pienryhmissä toimiessa on helpompi huomioida ja edistää lapsen yksilöllisiä tarpeita , myös lasten havainnointi ja oppimisen arvioiminen on helpompaa
- Pienryhmissä toimiminen rohkaisee lasta ilmaisemaan itseään
- Lapset saavat oman äänensä kuuluviin paremmin ja samalla kokemuksen siitä , että hän on arvokas ja häntä kuunnellaan
- Esiopetuksessa kaikki tilanteet ovat merkityksellisiä kasvun ja oppimisen kannalta , tätä kutsutaan kokopäiväpedagogiikaksi
- Kokopäiväpedagogiikkaa voidaan nähdä päivittäin toistuvissa tilanteissa. Esimerkiksi siirtymätilanteet , pukemistilanteet, ruokailut ja keskustelut ovat tärkeitä oppimistilanteita, joissa samalla opitaan mm. vuorovaikutustaitoja, itsestä huolehtimisen taitoja, hyviä tapoja ja ajan hallintaa

Leikin merkitys

- Leikki on esiopetuksen tärkein työtapa
- Leikki on toiminnan perusta ja toimintamuoto, jossa lapsi oppii luontevasti ja aktiivisesti
- Leikissä lapsi harjoittelee kehittymässä olevia valmiuksiaan ja taitojaan
- Leikin avulla lapsi käsittelee ja jäsentää näkemäänsä, kokemaansa ja kuulemaansa
- Lapsi harjoittelee leikissä kaveritaitoja ja ristiriitojen ratkaisua
- Monipuoliset leikki- ja vuorovaikutustilanteet kehittävät lapsen ajatusten ja tunteiden ilmaisua
- Leikki ja kaverit ovat vielä hyvin tärkeitä esikoululaisille

Lapsen osallisuus

- Lapsi osallistuu esikoulun toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin
- Lapsen mielipiteet ja toiveet otetaan huomioon ja lapsen omalle ajattelulle annetaan tilaa
- Aktiivisen oppimisen avulla lapsi saa kokeilla ja kehittää erilaisia taitoja ja kokea iloa onnistumisesta
- Oppimisessa tärkeää on itse oppimisprosessi, ei niinkään sen tulos
- Lapsen oppimisessa liikkuminen, leikkiminen, kokeileminen ja erilaiset elämykset ovat olennaisessa osassa
- Lapsia rohkaistaan ilmaisemaan itseään, harjoittelemaan ja opettelemaan erilaisia taitoja, tietoja ja työtapoja omaan tahtiinsa

Kasvua ja oppimista tukeva toimintakulttuuri Siilinjärvellä

- Esiopetuksen toimintakulttuuri kehittyy vuorovaikutuksessa esiopetusyhteisössä ja sitä rakennetaan yhteistyössä huoltajien ja alueen muiden toimijoiden kesken
- Onnistuneessa toimintakulttuurissa lasten luonteenvahvuudet ja mielenkiinnon kohteet huomioidaan.
- Esiopetusryhmät vierailevat lähikouluilla mahdollisuuksien mukaan, näin tuleva kouluympäristö tulee lapselle tutuksi. Osa ryhmistä toimii myös koulun kanssa samassa kiinteistössä.
- Siilinjärven kunnan esiopetuksen toimintakulttuurin tavoitteet:
 - ✓ lapsen osallisuus
 - ✓ turvallinen arki
 - ✓ kasvatusyhteistyö
 - ✓ henkilöstön kouluttautuminen
 - ✓ johtaminen
 - ✓ vuorovaikutus
- Esiopetuksen toimintakulttuuria kehitetään, päivitetään ja arvioidaan

Siilinjärvellä jatkuvasti henkilökunnan, esihenkilöiden, huoltajien ja lasten toimesta

Kasvun ja oppimisen tuki Siilinjärvellä

- Lapset saattavat tarvita kasvun, kehityksen tai oppimisensa tueksi lyhyempää tai pidempää, pienempää tai vahvempaa tukea
- Lapsilla on oikeus saada tukea perusopetuslain mukaisesti esiopetuksessa ollessaan heti kun tukea tarvitaan.
- Yksiköissä kokoontuu tarvittaessa monialainen tuen tiimi sekä yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto
- Mahdollinen tarvittava tuki lapselle pyritään järjestämään lapsen omassa arjen ympäristössä
- Tukimuotoja ovat esimerkiksi osa aikainen erityisopetus, tehtävien eriyttäminen, pienryhmätyöskentely, erilaiset apuvälineet ja erityisryhmät

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki 1.8.2025 alkaen

(kuva: Opetushallitus)

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt



Ryhmäkohtaiset tukimuodot

- Yleinen tukiopetus
- Opetuskielen tukiopetus
- Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä



Lapsikohtaiset tukitoimet

- Erityisopettajan antama opetus pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
- Erityisopettajan antama opetus pienryhmässä
- Tulkitsemispalvelut
- Avustajapalvelut
- Apuvälineet



SIILINJÄRVI

Onnistunut esiopetuspäivä Siilinjärvellä

- Lapsi kohdataan yksilönä ja hänet nähdään ja kuullaan
- Lapsi saa osallisuuden kokemuksia
- Lapsi kokee oppimisen ja onnistumisen iloa
- Lapsi saa leikkiä yhdessä kavereiden kanssa ja hän oppii leikin kautta
- Aikuinen on läsnä lapselle
- Lapsi kokee ympäristönsä turvalliseksi
- Lapsen päivä on suunniteltu, mutta siinä on tilaa myös muutoksille ja uusille ideoille

Vinkkejä huoltajille, miten tukea lapsen oppimista kotona

- Huoltajien rooli on merkittävä lapsen oppimisen mahdollistajana
- Kotona eskaritaitoja voi tukea järjestämällä toiminnallisia arjen tilanteita hyödyntävää yhteistä mukavaa tekemistä
- Leiki, lue, harjoittele, opettele ja oivalla kotona eskarilaisen kanssa. Tutkikaa kiinnostavia aiheita.
- Eskarilaisella ja koko perheellä on mahdollisuus innostua, kokeilla ja oppia uutta
- Lapsen kielellisen ja matemaattisen ajattelun kehitystä ja ongelmanratkaisutaitoja kannattaa harjoitella myös kotona. Laskekaa arjessa esimerkiksi; Kuinka monta lintua lentää taivaalla? Montako kurkkuviipaleutta leivällä on? Kuinka monta hedelmää ostatte kaupasta? Kumpi peruna on suurempi?
- Esikouluikäiset pelailevat mielellään erilaisilla laitteilla, kuten kännyköillä ja pelikonsoleilla. Peleissä tulisi huomioida sopivat ikäraajat ja kohtuullinen ruutuaika
- Lisäksi huoltajien tehtävänä on varmistaa esikouluikäisen lapsen päivässä tasapaino, johon sisältyy paljon leikkiä, ulkoilua ja säännöllinen ateriatyytmi

Vinkkejä huoltajille, miten tukea lapsen oppimista kotona

- Pelatkaa lautapelejä yhdessä . Samalla lapsi oppii sääntöjä , vuoron odottamista ja laskemista
- Leipokaa ja valmistakaa ruokaa yhdessä lasten kanssa. Se rohkaisee ja innostaa lapsia maistelemaan uusia makuja. Samalla lapsi oppii laskemista , mittaamista ja yhdessä tekemistä.
- Ulkoilkaa perheen kanssa. Juoskaa, hyppikää ja kiipeilkää. Luonnossa liikkuesssa opitaan havainnoimaan ja kunnioittamaan luontoa (samalla voi harjoitella esim. Lukumäärän laskemasta ja lajintuntemusta).
- Lukekaa lapselle . Lukeminen tukee lapsen kielellistä kehitystä ja mielikuvitusta
- Tärkeintä lasten kanssa on kuitenkin kiireetön läsnäolo yhdessä



SIILINJÄRVI

SYDÄN SEN sanoo